

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Školní rok: 2016 – 2017

**Škola: SPORTOVNÍ GYMNÁZIUM
Plzeňská 3103
Kladno
272 01**

OBSAH MPP:

1. Základní údaje o škole
2. Charakteristika školy
  - 3.1. Cíle MPP
  - 3.2. Metody a způsoby realizace
  - 3.3. Spolupráce s institucemi
  - 3.4. Propagace školy
4. Současná situace na škole
5. Evidence prevence
  - 5.1. Efektivita
  - 5.2. Řešení přestupku
  - 5.3. Úloha školy při řešení šikany
  - 5.4. Zásady trestání
6. Harmonogram plánovaných akcí na šk. rok 2016/2017
7. Hodnocení MPP za šk. rok 2015/2016
8. Seznam dostupné literatury na škole
9. Seznam zařízení zabývajících se problematikou primární prevence

Přílohy: Školní řád

Metodický pokyn MŠMT k prevenci sociálně-patologických jevů
u dětí a studentů ve školách a školských zařízeních Č.j.: 20 006/2007-51

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských
zařízení Č.j. : 24 246/2008-6

Zákon o podpoře sportu

Národní program rozvoje sportu pro všechny

ŠKOLA: SPORTOVNÍ GYMNÁZIUM

PROGRAM : MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Adresa školy:Plzeňská 3103,Kladno,272 01

tel.:312 660 398 fax: 312 664 808

Realizační tým školy pro realitaci MPP:

ředitel školy a garant programu:Jiří Stejskal,Mgr.

312 660 874/312 664 808

sgagyr@volny.cz

výchovný poradce :

Ivana Kimlová,PhDr.

312 660 398

sgkimlova@email.cz

metodik primární prevence:

Ilona Mašková,Mgr.

312 660 398

sgmaskova@seznam.cz

Na výchovném procesu se v současné době podílí 53 učitelů a 16 trenérů.Celkový počet studentů školy je 613 k 30.9.2016.

1. Základní údaje o škole

Sportovní gymnázium Kladno, Plzeňská 3103, 272 01 Kladno

Zřizovatel : Středočeský kraj, Zborovská 11, Praha

Kontakty: tel.: 312660398 (sekretariát)

312660874 (ředitel)

312660559 (ekonom)

fax.: 312664808

e-mail: sgagy@volny.cz

sgagy@volny.cz

www.sgagy.cz

Ředitel :

Statutární zástupce – zástupce pro pedagogickou činnost:

- zástupce pro sportovní přípravu:

Mgr. Jiří Stejskal

Mgr. Radek Vlasák

Mgr. Vít Rus

Školská rada: zástupci zřizovatele

zástupci nezletilých žáků školy

zástupci pedagogických pracovníků

- Bc. Zdeněk Syblík

- František Kupec

- Tomáš Průcha

- Mgr. Helena Müllerová

- Mgr. Ilona Mašková

- Mgr. Marta Nekužová

Datum zařazení do rejstříku škol: 3.10.2005 a 18.5.2006

Změna v rejstříku: 28.1.2009

2.Charakteristika školy

Charakteristika vzdělávacího procesu

Název vzdělávacího procesu:

Gymnázium

79-41-K/81 od 14.9.2007

Gymnázium – tělesná výchova

79-41-K/81 od 14.9.2007

Délka vzdělávacího programu: 8 let (viz. Profil absolventa)

* změna JKKOV

Gymnázium

79-41-K/41

Gymnázium – tělesná výchova

79-41-K/41

Gymnázium – sportovní příprava

79-42-K/41

Délka vzdělávacího programu: 4 roky (viz. Profil absolventa)

3. Školy a školská zařízení – členění

3.1. Nejvyšší povolený počet žáků/studentů a naplněnost

IZO a název součásti (druh/typ školy)	Nejvyšší povolený počet žáků /studentů	Skutečný počet žáků /studentů ¹	Počet žáků/stud. v denním studiu	Přepočtený počet ped. pracovníků (bez trenérů)	Počet žáků/stud. na přep. počet ped. pracovníků
110 037 529 gymnázium	720	584	584	41.664	14,02

3.2. Součásti školy – nejvyšší povolený počet žáků (strávníků, ubytovaných, klientů) a naplněnost

IZO a název součásti (školské zařízení)	Nejvyšší povolený počet žáků./ stráv./klientů	Nejvyšší povolený počet žáků/ ubyt./stráv. /klientů	Počet žáků stráv./ klientů	Z toho cizích	Přepočtený počet pracovníků
162 100 345 školní jídelna	720/800	720/800	484/61	0	6,375

4.1. Počet tříd a žáků SŠ v denní formě studia – podle oborů vzdělání

Kód a název oboru	Počet žáků	Počet tříd	Průměrný počet žáků/tř.
Obory vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou			
79-41-K/41	76	4	19
79-42-K/41	105	4	26
79-41-K/81	403	16	25
Celkem	584	24	25

V příštím školním roce bude otevřeno 24 tříd s předpokládaným počtem žáků **611**

5. Vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků a studentů nadaných

- Počet žáků přijatých v průběhu školního roku 2015/2016 do denního studia **14**
- Žáků dojíždějících do školy z jiných krajů 19 v denním studiu).

Nadaní žáci

Počet nadaných žáků v oblasti sportovní přípravy zařazených do reprezentačních týmů příslušných věkových kategorií vzdělávajících se podle individuálních výukových rozvrhů 14 z toho 9, reprezentantů ČR

Údaje o individuálně integrovaných žácích a studentech podle druhu zdravotního postižení

Druh postižení	Počet integrovaných
	SŠ
Tělesné postižení	0

6. Údaje o přijímacím řízení a následném přijetí uchazečů do 1. ročníků SŠ

6.1. Přijímací řízení do 1. ročníku SŠ

Pro účely přijímacího řízení byly použity testy z pilotního ověřování státních přijímacích zkoušek. K vyhodnocení přijímacího řízení byl použit program Cermatu. Výše zmíněné součásti přijímacího řízení byly opatřeny váhou podle následujícího schématu:

Kritéria pro přijímací řízení pro školní rok 2015/2016

obor 79-41-K/41 – všeobecné + rozšířená tělesná výchova

- žák, který byl v pololetí osmé třídy a nebo na konci osmé třídy a nebo v pololetí deváté třídy klasifikován na vysvědčení známkou „nedostatečný“, nesplňuje kritéria pro přijetí
- žák, který měl v pololetí deváté třídy průměr známek na vysvědčení horší než 2,2, nesplňuje kritéria pro přijetí
- 100% bodů obdrží žák za průměr 1,00 ze známek z pololetního vysvědčení devátého ročníku, horším žákům se odečítají 4 % bodů za každé zhoršení průměru o 0,05, při rovnosti bodů rozhoduje o konečném pořadí postupně lepší známka z českého jazyka, matematiky a anglického jazyka, popř. průměr z vysvědčení předchozích ročníků
- + bonifikace za účast v olympiádách (první tři místa v okresním kole: vypočtený průměr se sníží o 0,05; první tři místa v krajském kole: vypočtený průměr se sníží o 0,1)

pro školní rok 2014/2015 je zřizovatelem školy povoleno: 1 třída - 30 žáků

obor 79-41-K/81 – všeobecné + rozšířená tělesná výchova

- žák, který byl v pololetí páté třídy klasifikován na vysvědčení známkou „dostatečný“, nesplňuje kritéria pro přijetí
- žák, který měl v pololetí páté třídy průměr známek na vysvědčení horší než 1,8, nesplňuje kritéria pro přijetí
- 80% bodů obdrží žák za bezchybný test všeobecných studijních předpokladů (SCIO), za každou nezodpovězenou nebo špatnou odpověď jsou žákovi strženy body dle pravidel SCIO

- 20% bodů obdrží žák za průměr 1,00 ze známek z pololetního vysvědčení pátého ročníku, horším žákům se odečítá 2 % bodů za každé zhoršení průměru o 0,05

pro školní rok 2014/2015 je zřizovatelem školy povoleno: 2 třídy - 60 žáků

pro školní rok 2014/2015 ředitel školy rozhodl přijmout 30 žáků do třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy a 30 žáků do všeobecné třídy

obor 79-42-K/41 – sportovní příprava

- žák, který byl v pololetí osmé třídy a nebo na konci osmé třídy a nebo v pololetí deváté třídy klasifikován na vysvědčení známkou „nedostatečný“, nesplňuje kritéria pro přijetí
- 40% bodů obdrží žák, pokud splní veškeré limity dané kmenovým sportem, žák musí obdržet minimálně polovinu bodů daného sportu, aby splnil talentovou zkoušku
- 40% bodů obdrží žák za bezchybný test, za každou špatně zodpovězenou otázku je žák penalizován odečtením $\frac{1}{3}$ % bodů
- 20% bodů obdrží žák za průměr 1,00 ze známek z vysvědčení konce osmého ročníku, horším žákům se odečítá 2 % bodů za každé zhoršení průměru o 0,05
- + bonifikace za účast ve sportovních soutěžích a olympiádách (první tři místa na okresní úrovni: vypočtený průměr se poníží o 0,05; první tři místa na krajské úrovni: vypočtený průměr se poníží o 0,1)
- žák nemusí konat talentovou zkoušku, pokud se v posledních dvou letech umístil do 6. místa na mistrovství republiky v individuálním kmenovém sportu; v takovém případě získává za 1. místo 40 % bodů; za 2. místo 39 % bodů, za 3. místo 38 % bodů, za 4. místo 37 % bodů, za 5. místo 36 % bodů a za 6. místo 35 % bodů z talentové zkoušky

pro školní rok 2016/2017 je zřizovatelem školy povoleno: 1 třída - 32 žáků

Kód a název oboru	1. kolo – počet		Další kola – počet		Odvolání – počet		Počet tříd	FV
	příhl.	přij.	příhl.	přij.	poda- ných	kladně vyříz.		
Gymnázium 79-41-K/81 všeob./TEV	176	64	0	0	45	25	2	D
Gymnázium 79-41-K/41 všeob./ TEV	63	24	0	0	1	1	1	D
Gymnázium sportovní příprava 79-42-K/41	42	32	0	0	6	6	1	D
celkem	281	120	0	0	52	32	4	D

3.1. CÍL MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Program je zaměřen na prevenci vzniku závislosti všeho druhu, se kterými se mládež ve věku 11-19 let může setkat. Jeho cílem je seznámit nejen studenty, ale i jejich rodiče a učitele s problematikou zneužívání návykových látek, ukázat jim možnosti osvojení si zdravého životního stylu a schopnosti sebeprosazování na základě získání zdravé sebeúcty. V jednotlivých částech se zaměřuje na volnočasové aktivity, mezi nimiž hraje hlavní úlohu sport, který nese naše škola v názvu.

3.2. METODY A ZPŮSOBY REALIZACE

- a) zapojení pedagogů do realizace programu
- b) získávání rodičů pro spolupráci
- c) získání nových peer - aktivistů a jejich proškolení v Centru protidrogové prevence
- d) nabídka sportovních a kulturních aktivit (divadelní a filmová představení, výstavy, besídky, dopravní soutěž, výtvarné soutěže, sportovní soustředění, lyžařské a turistické kurzy)

3.3 SPOLUPRÁCE S INSTITUCEMI

- a) Centrum drogové prevence
- b) Pedagogicko-psychologická poradna
- c) Okresní hygienická stanice
- d) Městská policie v Kladně
- e) Státní zdravotní ústav v Kladně se sídlem v Kolíně

3.4. PROPAGACE ŠKOLY

- 1) Internet:
- 2) Veletřh vzdělávání 17.10.-19.10.2016
- 3) Den otevřených dveří 15.10.2016
12.1.2017
- 4) denní tisk, letáky v MHD, třídní schůzky kladenských zákl. škol

4.SOUČASNÁ SITUACE NA ŠKOLE

Výchovná komise řešila v tomto školním roce neomluvené absence žáků, nedostatečné plnění studijních povinností, nevhodné chování žáků během vyučování a záškoláctví.

Uskutčnila se mimořádná schůzka vyučujících ve třídě Tercie B, na které byly projednány možnosti řešení nekázně ve výuce.

Během celého školního roku proběhlo ve zmíněné třídě několik jednání s rodiči problémových žáků (např. sestry Seidlový, žák Riznič). Ze všech jednání jsou pořizeny zápisy uložené u výchovné poradkyně.

Třída Tercie B byla v září 2016 přestěhována do prvního patra, poblíž ředitelny a kanceláře zástupce školy. Došlo také ke změně třídní učitelky a některých vyučujících.

Třída absolvovala výlet s účastí rodičů.

V současné době se zdá, že se situace ve třídě výrazně uklidnila.

Průběžně byla poskytována poradenská činnost studentům i jejich rodičům v obtížných situacích, několikrát byla doporučena spolupráce s odbornými pracovišti, např. s dětskými psychology, případně i s psychiatrií.

Prospěchové a kázeňské problémy byly řešeny v jednáních výchovné komise ve spolupráci s výchovným poradcem a rodiči. Často byla v rámci těchto řešení kontaktována pedagogicko-psychologická poradna a doporučeno centrum VEGA.

To, co nás i nadále stále trápí, je velké procento kuřáků na škole, hlavně z řad vyššího gymnázia. A jejich počet stále stoupá.

Proti tomuto nešvaru neustále bojujeme, snažíme se do společného působení zapojit i rodiče našich žáků, což se ne vždycky úspěšně daří.

Škole se za poslední dva roky podařilo studenty mnohem více zapojit do chodu školy. Parlament školy je aktivní, pravidelně se schází a díky jeho fungování si studenti sami např. zorganizovali vánoční besídky ve sportovních halách Bios a Hornická.

Studenti jsou aktivní i mimo Parlament. V prosinci 2015 se konala mikulášská nadílka - zorganizovali starší pro mladší. V červnu proběhl volejbalový a fotbalový turnaj mezi kladenskými středními školami a zástupci Magistrátu města Kladna. V květnu naše škola již tradičně organizovala Dopravní soutěž pro kladenské základní školy.

Práce s „nástroji řízení“ probíhá neustále. Během posledních dvou let rovněž došlo k upřesnění a doplnění vnitřního řádu školy tak, aby lépe vyhovoval potřebám školy a byl jasněji formulován pro studenty a rodiče.

5.EVIDENCE REALIZOVANÉ PREVENCE

Ročně: Minimální protidrogový program
Výroční zpráva školy

Pravidelně Záznam realizovaných programů v třídních knihách

5.1.EFEKTIVITA

V rámci možné měřitelnosti hodnotíme jednotlivé programy podle:

a)kvantitativního hlediska

- počet programů
- počet účastníků(dívky ,chlapci,věkové složení)
- délka programu

b)kvalitativního hlediska

- kvalifikace realizátorů programu
- subjektivní hodnocení účastníků
- subjektivní hodnocení lektora
- subjektivní hodnocení pedagoga(je-li přítomen)

c)ústně – rozhovorem,na poradě pedagogického sboru

d)pisemně – dotazníkem,soutěží,námětem pro slohovou nebo
výtvarnou práci

5.2.ŘEŠENÍ PŘESTUPKU

Škola má k vlastní potřebě vypracovaný školní řád,který vychází ze standartních postupů a daných metodických pokynů a vyhlášek.

Postup při řešení přestupků:

- 1)podchycení rizikového chování
- 2)ohodnocení stupněm rizikovosti
- 3)rozdělení podle četnosti výskytu rizikového chování
žáka(první,opakovaný)
- 4)další hlediska – věk,prognóza,osobní charakteristika
- 5)navržení sankce
- 6)konzultace s vých.poradcem
- 7)pohovor s rodiči
- 8)realizace sankce

5.3 ÚLOHA ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ ŠIKANY

A. Zachování klidu-Rozčilená reakce učitele přispívá ke zvýšení prestiže a zlepšení pozice agresora, poskytne mu sympatie ostatních i zábavu.

B. Odsuzujeme čin, nepachatele-Dáme jasně najevo nesouhlas s tím, co se stalo

C. Uchránit oběť-Po domluvě s rodiči nechat několik dní doma

D. Individuální jednání s agresory-Vycházet z dosavadního chování, ze školního prospěchu, z rodinného prostředí, ze spolupráce s rodiči

Další kroky volíme podle závažnosti případů, podle osobnosti agresora. Agresor je dítě socializované, proto někdy (zejména u mladších dětí) postačí domluva, při které si uvědomí, že jeho jednání překročilo rámec přípustné „legrace“ a lze u něho probudit empatii.

E. Jednání s rodiči agresora – v závažnějších případech vede jednání ředitel školy počítáme s negativní reakcí rodičů, proto nenasazujeme obviňovací tón, snažíme se dohodnout na společném postupu a výsledek zaznamenáme

F. Rozhovor s rodiči oběti – ujistit rodiče, že škola dělá pro jejich dítě vše, co je v jejích silách, mobilizovat rezervy rodičů tak, aby posílily odolnost dítěte vůči šikaně, někdy je možné organizovat setkání oběti a agresora i jejich rodičů

G. Jednání se třídou – oznámit třídě, jak budou viníci potrestáni, obracíme se na žáky, kteří mají ve třídě dobrý vliv, zdůraznit, že zodpovědnost mají všichni, obzvláště když celá třída přihlížela pasivně šikaně
pokud třída toto vše odmítá či dokonce stojí za agresorem, ujistíme alespoň menšinu dětí, které se šikanou nesouhlasí, že jejich postoj je správný

Každá sankce musí být třídě, rodičům i agresorovi vysvětlena!

5.4 ZÁKLADNÍ ZÁSADY TRESTÁNÍ

A. Celá záležitost má být vyřešena co nejrychleji

B. Odsuzujeme čin, nikoliv dítě

C. Pomoc obětem šikany-různí autoři doporučují tyto rady:

- prostý útěk, vmísit se mezi ostatní

- reakce na posměch: mlčení nebo výrok typu: „To je fakt“

- získání pomoci jiných dětí, které jsou nablízku

- ignorování verbální agrese a pokus o navázání přátelského kontaktu

- obranný postoj bez nepřátelství

- protiútok bez ohledu na přesilu

Postupy v oblasti alkoholu pro země Evropy

Škody působené alkoholem jsou evropským problémem se závažnými následky

v oblasti veřejného zdraví a sociální prosperity.

Účinná, přiměřená a komplexní odpověď bude vyžadovat co nejširší

mezinárodní spolupráci za účasti všech evropských zemí.

Tento dokument, připravený v rámci projektu EUROCARE „Bridging The Gap“, definuje soubor principů, které by – pokud by byly prakticky realizovány – vedly k významnému snížení škod působených alkoholem. Vychází se zde z toho, že alkohol není běžnou komoditou, že postupy k omezení škod souvisejících s alkoholem, postavené na důkazech, jsou veřejně přínosné a že je třeba jednotlivé postupy kombinovat s přihlédnutím k situaci a výhledům různých komunit a zemí. Zabývá se následujícími okruhy:

- I. Omezení řízení pod vlivem alkoholu
  - II. Edukace, komunikace, výcvik a uvědomování veřejnosti
  - III. Regulace trhu s alkoholem
  - IV. Omezení škod v souvislosti s pitím a okolním prostředím
  - V. Intervence u jednotlivců a rodin
  - VI. Realizační postupy
1. V každé evropské zemi (a – pokud je to vhodné – místní komunitě, městské části a regionu) a v Evropské unii jako celku by měly být vypracovány, zavedeny, pravidelně aktualizovány a kontrolovány komplexní mnohaoborové strategie, plány a programy v oblasti alkoholu.
2. Při vývoji a uskutečňování komplexních mnohaoborových strategií, plánů a programů v oblasti alkoholu je třeba uplatnit tyto principy:

- Je nutno založit nebo posílit a financovat vnitrostátní a evropské (a – pokud je to vhodné – místní, městské a regionální) koordinační mechanismy nebo úřady pro postupy v oblasti alkoholu.

Závěr a souhrn

Práce shrnuje rizika zneužívání alkoholu u dětí a dospívajících a možnosti prevence problémů působených alkoholem v této populaci. K neefektivnějším postupům patří věková omezení pro kupování alkoholu, vyšší zdanění alkoholu, prevence v rodině (větší rodičovský dohled a informovanost), interaktivní programy ve školním prostředí a včas provedená krátká intervence.

Literatura

1. Alcohol Research & Health je na adrese www.niaaa.nih.gov/Publications/AlcoholResearch/
2. Nešpor K, Csényi L, Exnerová P. Dětské oběti alkoholu v České republice. Alkoholizmus a drogové závislosti. 2001; 36(4-5):281–282.
3. Nešpor, K., Csényi, L.: Alkohol, drogy a vaše děti. Jak problémům předcházet, jak je rozpoznávat, jak je zvládat. 5. revidované vydání. Praha: Sportpropag 2003; 104.

Pivo a rakovina, nová zjištění

V naší předchozí práci (Nešpor a spol., 2004) jsme poukázali na skutečnost, že Česká republika patří k zemím s nejvyšším výskytem rakoviny tlustého střeva a konečníku a zároveň má nejvyšší spotřebu piva na jednoho obyvatele na světě. Uvedli jsme také odkazy z odborné literatury, které svědčí pro kauzální souvislost mezi těmito dvěma skutečnostmi. Tato naše práce zbudila pozornost v populárním tisku, ovšem některé reakce byly i pochybovačné. Nedávno se objevila práce (Thygesen a spol., 2005), která přináší velmi přesvědčivá data.

Pracovníci dánských pivovarů mají od roku 1898 právo na 6 lahví po 0,33 litru piva za den (tj. necelé 2 litry). Autoři se zaměřili na pracovníky, kteří pracovali v pivovarech nejméně 6 měsíců mezi lety 1939 až 1963. Pak se podle zdravotních registrů zjišťoval výskyt rakoviny u těchto pracovníků v letech 1943 až 1999. Výskyt rakoviny u pracovníků pivovarů byl signifikantně vyšší než ve srovnatelné populaci. Autoři uvedené vysvětlují nejen účinkem alkoholu, ale i obsahem karcinogenního nitrosaminu. Rakovina se vyskytovala častěji v dutině ústní, v trávicím systému, v respiračním systému, v močovém systému, v tlustém střevě a v konečníku.

Prim. MUDr. Karel Nešpor, CSc.
Psychiatrická léčebna Bohnice, Ústavní 91, 181 02 Praha 8

- Je třeba spolupracovat s Evropskou komisí a Světovou zdravotnickou organizací na vývoji základních směrnic nebo postupů k definici sběru, analýzy a šíření údajů o dohledu nad alkoholem.
- Zavádět programy pro oblastní, státní a evropský dohled nad rozsahem, charakterem, určujícími faktory a důsledky spotřeby alkoholu a jím způsobenými škodami. Programy dohledu nad alkoholem je třeba včlenit do regionálních, státních a evropských dohlížečích programů tak, aby údaje byly srovnatelné a dle potřeby mohly být analyzovány na oblastní, státní i evropské úrovni.
- Je třeba zavést dohled nad alkoholem a výměnu informací mezi oblastní a státy.
- Je třeba propagovat a podporovat výměnu veřejně dostupných vědeckých, technických, socioekonomických, komerčních a právních informací, jakož i informací o praktických průmyslu vyrábějícího alkohol.
- Výroční zprávy alkoholového průmyslu pro akcionáře by měly obsahovat zprávy o tom, jak tento průmysl minimalizoval škody v důsledku svých výrobků s ohledem na výrobu, marketing a prodej, a také jakákoli narušení existujících zákonů, nařízení a zásad.
- Je třeba ustavit a vést aktualizovanou databázi zákonů a nařízení, jak postupovat v oblasti alkoholu. Součástí databáze by měly být také informace o jejich vymáhání, příslušném právu/jurisprudenci a spolupráci na vývoji programů pro regionální, celostátní a evropský postup v oblasti alkoholu.
- Je třeba udržovat aktualizované údaje o regionálních, celostátních a evropských programech dohledu.
- Je třeba ustavit a vést široký evropský systém pravidelného sběru a šíření informací o výrobě a zpracovávání alkoholu a aktivitách průmyslu vyrábějícího alkohol, které mají vliv na činnosti v oblasti alkoholu.

připravil Dr. Peter Anderson,

poradce projektu EuroCare „Bridging The Gap“.

(Celý dokument bude vydán v lednu 2006 a bude umístěn na [WWW.SZLU.CZ](http://www.szlu.cz))

- Je třeba přijmout a realizovat účinná legislativní, exekutivní, administrativní a/nebo jiná opatření k vývoji vhodných postupů k prevenci a omezení škod v důsledku pití alkoholu, a škod způsobených pitím jiných osob.
- Přípravu a zavádění veřejně zdravotních programů, vztahujících se k alkoholu, je třeba chránit před komerčními i jinými právně zaručenými zájmy průmyslu vyrábějícího alkohol.
- Při formulování návrhů opatření, postupů a směrnic pro realizaci všech nástrojů (postupů, plánů a programů) ke snížení škod v důsledku alkoholu je třeba spolupracovat na mezinárodní úrovni.
- Dle potřeby je třeba rozvinout spolupráci s kvalifikovanými mezinárodními a regionálními mezinárodními organizacemi a ostatními tělesy (včetně Evropské komise a Světové zdravotnické organizace), aby došlo k uskutečnění postupů, plánů a programů ke snížení škod v důsledku alkoholu.
- Účinná realizace postupů, plánů a programů ke snížení škod v důsledku alkoholu vyžaduje adekvátní financování.
- K účelu účinného postupu v oblasti alkoholu je třeba využívat legislativních kroků nebo aplikace stávajících zákonů k řešení kriminální i občansko-právní odpovědnosti, včetně kompenzace, pokud je vhodná.

VIII. Výzkum, dohled a výměna informací

1. Je nutno rozvíjet a podporovat výzkum a výzkumné programy, dohled a výměnu informací v oblasti alkoholu, a to na místní, regionální, státní a evropské úrovni.
2. Při tom je třeba zohlednit tyto principy:
  - Podněcovat a podporovat transparentní a nezávislý výzkum, zabývající se určujícími faktory a důsledky spotřeby alkoholu, škodami v souvislosti s alkoholem, účinností postupů a programů k omezení škod působených alkoholem a účinnosti strategií a přístupů k realizaci účinných postupů a programů k omezení škod v důsledku užívání alkoholu.
  - Propagovat a posilovat výcvik a podporu všech, kdo se podílí na postupech v oblasti alkoholu, včetně výzkumu, realizace a vyhodnocení.
  - Je nutno zavést systém epidemiologického dohledu nad spotřebou alkoholu formou sledování příslušných společenských, ekonomických a zdravotních ukazatelů.

k jiným psychoaktivním látkám, na druhou stranu se mohou příznivě uplatňovat vývojové změny (ty ovšem alkohol do značné míry narušuje).

- Zneužívání alkoholu je spojeno s vyšším rizikem zneužívání jiných drog, nebezpečné jsou interakce alkoholu a jiných látek (např. alkoholu a benzodiazepinů nebo alkoholu a opiátů).
- K alkoholu jsou náchylnější dospívající, kteří trpí úzkostmi, depresí, jsou impulzivní a agresivní. Právě ti by se měli alkoholu zvláště vyhýbat, protože alkohol jejich problémy zhoršuje a jsou více ohroženi rozvojem závislosti. Alkohol je také nebezpečnější u dětí a dospívajících, jejichž rodiče byli na alkoholu závislí nebo u těch, kdo byli alkoholem poškozeni během nitroděložního vývoje. Velmi často se ale lze setkat s dospívajícími, kteří zneužívají alkohol, aniž by u nich byly přítomny uvedené rizikové faktory.

Možnosti prevence

- Na celospolečenské úrovni se příznivě uplatňuje vyšší zdanění alkoholu. Důležité je také věkové omezení pro kupování alkoholu, protože to vede ke snížení dostupnosti. K ceně alkoholu tak se tak přidává „cena vynaložená na opatrování“ a snižuje se spotřeba.
- Důležitá je prevence v rodině, jako podstatné se jeví rodičovský dohled a to, že rodiče vědí, kde dospívající je a co dělá. Materiály týkající se prevence v rodině jsou volně ke stažení na adrese www.plbohnice.cz/nespor (3).
- Účinné programy ve školním prostředí zahrnují návčív sociálních a jiných dovedností (např. odmítat alkohol), tyto programy jsou normotvorné, přiměřené věku, interaktivní (dospívající se aktivně účastní) a zahrnují i přípravu učitelů. Podrobnější materiály k prevenci ve školním prostředí jsou rovněž ke stažení na výše uvedené adrese www.plbohnice.cz/nespor.
- Programy na úrovni místních společenství mohou např. vytvářet tlak na prodejce alkoholu, aby neprodávali alkoholické nápoje nezletilým.
- Koordinovaný přístup zahrnující rodinu, školu i místní společenství i sdělovací prostředky. Příkladem je americký program Project Northland.
- Specializované programy pro děti a dospívající, kteří už alkohol zneužívají (často v kombinaci s jinými psychoaktivními látkami) nebo jsou více ohroženi z jiných důvodů.
- Krátká intervence je patrně užitečná u škodlivého užívání alkoholu.
- Létba u pokročilejších problémů zahrnuje zpravidla práci s rodinou, kognitivně-behaviorální postupy, terapeutickou komunitu, práci s motivací a prevenci či zvládání relapsů.

Jaká rizika s sebou přináší alkohol u dětí a dospívajících

Úvod

Problémům působením alkoholem u dětí a dospívajících bylo věnováno poslední číslo Časopisu „Alcohol Research & Health“, který vydává NIAAA, což je nejvýznamnější americká vědecká instituce zaměřená na zneužívání alkoholu (1). Problémy s alkoholem u dospívajících považují v USA za velmi závažné, i když frekvence pití alkoholu a výskyt alkoholové intoxikace je podle citovaného pramene u amerických dospívajících podstatně nižší než u jejich českých vrstevníků. Cílem tohoto přehledu je uvést nejzávažnější důsledky zneužívání alkoholu u dětí a dospívajících a zmínit i způsoby, jak předcházet škodám, které alkohol působí v této populaci.

Následky pití alkoholu u dětí a dospívajících

- Násilná trestná činnost i to, že se opilý dospívající stane obětí sexuálního nebo jiného násilí.
- Roste riziko úrazů v dopravě, při sportu, častěji jsou i popáleniny, utonutí a pády. Zde máme data z České republiky. Dospívající, kteří uvedli, že byli v životě 2x a více opilí, uváděli více než 2x častěji výskyt úrazů, které si vyžádaly lékařské ošetření (2).
- Otravy, z nichž některé mohou končit smrtelně. U dospívajících dívek tvoří větší procento tělesného objemu tuk, alkohol je rozpustný ve vodě, proto alkohol dosahuje u dívek vyšších hladin v krvi a je vyšší riziko otrav.
- Narušení vývoje mozku, zejména bílé hmoty a hippocampu, který je důležitý pro paměť. Tyto změny přetrvávají i v pozdějších letech.
- Problémy při vzdělávání, které souvisejí s účinky alkoholu na vyvíjející se mozek, ale i s životním stylem, k němuž vede alkohol v dospívání.
- Zpomalení růstu u obou pohlaví.
- Nižší hustota kostní hmoty (tedy vyšší riziko zlomenin kostí) u chlapců.
- Hormonální poruchy u dívek.
- Nechtěný nebo nechráněný sex.
- Rychlý rozvoj závislosti. Zneužívání alkoholu a závislost v dospívání má obřížně předvídatelný průběh, může docházet k rychlému zhoršování stavu nebo k přechodu

6.HARMONOGRAM PLÁNOVANÝCH AKCÍ NA ŠKOLNÍ ROK 2016-2017

- ZÁŘÍ**
- v rámci předmětů ZSV,OBV,ČJ,VV-besedy o zdravém životním stylu, mezilidských vztazích,o zdravém sebevědomí a sebeúctě,o morálních hodnotách člověka
  - v hodinách BIO a CHE-besedy o škodlivosti návykových látek
  - v rámci BIO –zahájení celoročního projektu
  - zahájení činnosti sportovní ligy
  - 5.9.-7.9.2016-adaptační kurs pro primy a první ročník nesportovní
  - školení první pomoci-III.A
  - 23.9.-2.10.2016poznávací zájezd jižní Francie
  - Srdíčkový den-Kvinta B
- ŘÍJEN**
- zadání prací SOČ a olympiád
  - 15.10.16– Den otevřených dveří
  - 17.10.-19.10.2016-propagace školy -Institut celoživ.vzdělávání
  - 12.10.KMD-Vinohradské divadlo-Romeo a Julie
- LISTOPAD**
- Skutečný dárek-na pomoc Filipínám
  - 1.11.16 Žiju v demokracii- 2.ročníky
  - 4.11.Workschop 1.pomoci -tercie A,B
  - 10.11.16-KMD-Divadlo v Dlouhé- 407 g Bohumila Hrabala
  - 17.11.-18.11.-exkurze Sinsheim,Štrasburk-II.B
  - 24.11 –exkurze Osvětim,solné doly Vělička Kvinty-Sexty
- PROSINEC**
- 14.12.adventní Salzburg-4.A,3.A
  - 21.12.Linec-Muzeum budoucnosti-V.B,VII.A
  - 11.12.-KMD-Fantom opery
  - 16.12.-Divadlo Kladno-Soudné sestry-II.A,B
  - 22.12.2015 tradiční vánoční turnaj ve fotbale-nižší gymnázium
  - tradiční vánoční turnaj ve volejbale –vyšší gymnázium
- LEDEN**
- v rámci Dej-Dějiny anglického námořnictva
  - 5.1.-beseda o Izraeli
  - 12.01.2017-Den otevřených dveří
  - 12.01. přednáška s následnou besedou o HIV
  - v rámci BIO – návštěva Muzea Ant.Hrdličky a Antropologického muzeum
  - 17.1.2017 –KMD-D21-Mackbeth
  - lyžařský kurz-kvinty,Rakousko
- ÚNOR**
- **lyžařské kurzy-sekunda A,B**
  - Přírodov.fakulta UK-exkurze pro vybrané studenty
  - Linec-exkurze do Muzea budoucnosti
- BŘEZEN**
- 13.4.-17.3.2017 -poznávací zájezd do Paříže
  - 23.3.2016-Vyhlášení ankety Nejlepší sportovec roku
  - 30.3.-přednáška pro dívky prim-S tebou o tobě

- 31.3.-Technické muzeum Praha-tercie B
- 30.3.-Francouzský institut v Praze-filmové představení ve frj.
KMD

DUBEN

- Prezentace prací SOČ
- putovní výstava Rok po roce-dějiny ČR od II.sv.války po současnost
- V rámci Ze-beseda o rovníkové Africe-2.ročníky vyššího gymnázia
KMD

KVĚTEN

- 10.5.2017 atletická soutěž-O pohár rozhlasu
- 10.5. Dopravní soutěž pro kladenské ZŠ
- 11.5.Hokejbal-sport proti drogám
- 18.5.Divadelní představení v anglickém jazyce pro VG
- 23.5.Přehlídka dravců -v rámci výuky Bio
- 20:5.Přednáška s prezentací -Dárcovství kostní dřeně-p.Eichemanová
- 30.5.Divadelní představení v anglickém jazyce pro NG

ČERVEN

- sportovní kurz Pandora- 3.ročníky vyššího gymnázia
- Ekologická konference
- 15.6.Vinařická horka III:A
- 16.6.Exkurze Kloubní protézy VII.A
- 23.6.Exkurze Terezín IV.AB

Co se týká financí,všechny placené aktivity si studenti hradí sami.

7.HODNOCENÍ MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ZA ŠK.ROK 2015-2016

Předkladatel: Sportovní gymnázium Kladno
Plzeňská 3103,272 01

Koordinátor: Ilona Mašková

Obecný cíl:

Hlavním cílem MPP na škole je vytvořit pozitivní sociální klima,tj.prostředí vzájemné komunikace mezi žáky a učiteli,nabídnout studentům seberealizaci ve volnočasových aktivitách,podnítit jejich zájem o práci ve škole.

Ve šk.roce 2015-2016 jsme v MPP sledovali prevenci závislostí všeho druhu,se kterými se mládež ve věku 11-19 let může nejčastěji setkat.Uskutečňováním jednotlivých částí tohoto programu jsme se snažili studentům nabídnout a ukázat vhodné aktivity pro jejich volný čas a vychovávat je k sebeúctě a ke zdravému životnímu stylu.Preventivní program probíhal v tomto školním roce již 19.rokem.Je třeba zdůraznit,že sport,který má naše škola v názvu,je naší prvořadou protidrogovou aktivitou,a to nejen ve sportovních třídách.

Průběžným sledováním konkrétních podmínek a situací ve škole a uplatňováním různých forem a metod práce jsme se zaměřili na podporu rozvoje osobnosti u dětí a mládeže a snažili jsme se předejít výskytu sociálně-patologických jevů.

Studenti ,rodiče i učitelé se mohli obrátit na výchovného poradce a metodika prevence,kterí jim také pomohli při zajišťování poradenských služeb specializovaných zařízení.

Výsledky práce ve školním roce 2015-2016.

Jednotlivé části MPP jsme se snažili uskutečňovat podle plánovaného harmonogramu. V hodinách OBV,ZSV,BIO,CHE a TV proběhly besedy o zdravém životním stylu,asertivitě,sebeúctě a mezilidských vztazích vůbec.Studenti se aktivně zapojili do rozhovorů o nebezpečí návykových látek,kouření a alkoholismu.

Už v měsíci září jsme novým žákům prim a jejich rodičům rozdali letáky a brožury o škodlivosti návykových látek.Prostřednictvím Rady rodičů se snažíme o informovanost rodičů a o spolupráci s nimi.Měli možnost navštěvovat konzultace výchovného poradce i metodika prevence,mohou si ve škole zapůjčit odbornou literaturu o návykových látkách a mohou se informovat o existenci organizací,které se zabývají problémy současné mládeže.

V září proběhly adaptační kurzy pro žáky prim a prvního ročníků vyššího gymnázia.

Škola vlastní Dokumentární filmy o drogách,které jsou studentům promítány příležitostně s následnou besedou.

V prostorách školy byly instalovány 3 putovní výstavy věnované významným událostem a významným osobnostem ČR.V prosinci 2015 to byla výstava Cesta z Osvětimi,v lednu 2016 Odkaz Jana Zajíce ,v květnu 2016 výstava Rok po roce,věnovaná historickým událostem v naší zemi po r.1989.

Úspěšná byla také akce Skutečný dárek,na které se podílely studentky 1.D. Na začátku května jsme se zúčastnili projektu Rána osudu vyhlášeného Magistrátem města Kladna. Tento je zaměřený na prevenci nemoci AIDS.Studenti 3.ročníků nejprve absolvovali besedu s člověkem HIV pozitivním,který v současné době pracuje jako preventista.Následně studentky Septimy A vystoupily,a to velice úspěšně,s vlastním programem na veřejném mítinku,kterého se zúčastnilo ještě dalších 5 středních kladenských škol.Akce měla pokračování v září 2016-společným pochodem studentů i veřejnosti za účasti známých osobností.

Celá akce bude mít návaznost v lednu 2017,a to ve spolupráci s Magistrátem města Kladna.

V květnu 2016 se studenti vybraných tříd vyššího gymnázia zúčastnili prezentace s následnou

besedou o dárcovství kostní dřevě, akce, kterou pro nás připravila paní Eichemannová, shodou okolností, maminka jedné naší studentky.

V oblasti ekologie a environmentální výchovy byla uskutečněna řada přednášek a exkurzí. Již v měsíci září si mnozí studenti vybrali téma v rámci biologického projektu Chráníme přírodu. Byla zorganizována Ekologická konference a fotografická soutěž - Jak jsem potkal přírodu. Při práci na ekologických projektech byly využívány materiály Střediska pro ekologickou výchovu Tereza, Ekotomu, zoologických a botanických zahrad, Přírodovědecké fakulty UK- Přírodovědci, aktivity, Příroda jinak. Ve škole pracuje přírodovědný kroužek. Nově vybudovaná biologická laboratoř umožnila rozšířit a zkvalitnit praktická laboratorní cvičení. Probíhaly i dlouhodobé projekty- Globe, Ekopolis a Recyklohraní.

Účastnili jsme se také projektu Šance-pomoc mladým lidem bez domova.

Žákyně prvních ročníků a prim se zúčastnily přednášek S tebou o tobě, které každoročně pořádá firma Procter & Gamble v rámci výchovy k rodičovství. Proběhly tzv. Srdíčkové a Sluníčkové dny.

Pošesté v tomto šk.roce jsme se nemohli účastnit programů v Centru drogové prevence. Tato organizace byla z finančních důvodů zrušena. Studenti i rodiče se mohou obrátit např. na organizaci VEGA.

V rámci zeměpisu naši studenti absolvovali přednášky: Moderní Izrael, Migrace a Evropská dobrovolná služba. Také byla vyhlášena celostátní soutěž- Hledá se LEADr.

Studenti oboru 79-41-K/420 se aktivně podíleli na organizaci TNT Fortuna meeting (mezinárodní desetiboj za účasti významných sportovců) a trenéři zde působili jako rozhodčí. Organizovali jsme sportovní akci Hokejbal proti drogám. V lednu 2016 proběhla beseda Doping a výživa pro sportovce.

V měsíci březnu proběhla také anketa O nejlepšího sportovce školy.

Byl zorganizován Corni pohár a atletický čtyřboj pro žáky středočeského kraje. Sportovní příprava byla realizována v rozsahu 18 hodin týdně, a to v režii 4 kmenových sportů: atletika, plavání, hokej a judo, nově též volejbal.

Pravidelnou činnost opět zahájil Klub mladého diváka. A během šk.roku jsme navštívili několik divadelních představení Městského divadla v Kladně, které v současné době hraje v divadle Lampion. Studentům byla také nabídnuta představení v anglickém a francouzském jazyce během měsíce října a listopadu.

V rámci výuky jazyků se uskutečnilo několik výjezdů do zahraničí. V září 2016 studijně-poznávací zájezd do jižní Francie-oblast Provence, Lanquedoc.

Na konci dubna 2016 to byl zájezd do Skotska s pobytem v rodinách s návštěvou škol. Více jak 40 studentů pobývalo ve Velké Británii na základě projektu Výzva 55. Tento pobyt spojený částečně s výukou angličtiny byl pro studenty zdarma.

Paříž navštívila další skupina našich studentů, a to v březnu, a další zájezd do alsaského Štrasburku se uskutečnil v listopadu. V tomto měsíci také zájezd do Osvětimi a Věličky.

Jednodenní adventní zájezdy několika tříd se uskutečnily během listopadu a prosince 2016-do Salzburku a Lince.

Ze všech těchto aktivit je patrné, že plánovaný program se snažíme plnit, někdy i nad rámec plánovaného programu. Nabízí se otázka, jak je tedy možné, že obecně roste počet kuřáků a konzumentů alkoholu i drog, jak můžeme často slyšet i číst ve zprávách.

Domníváme se, že se zlepšující se životní úroveň klesá podíl rodičů na výchově svých ratolestí a škola ať se snaží sebevíc, nemůže ani v nejmenším odsuplovat to, co mají za povinnost právě rodiče. Hmotné a finanční zabezpečení nemůže nahradit lidské city, ani rodinnou výchovu.

Doufáme, že snad všichni rodiče nejsou takoví, a že je ještě řada takových, s nimiž je možné spolupracovat tak, abychom společnými silami působili na zlepšení chování i studijních a sportovních výsledků svěřené mládeže.

SEZNAM DOSTUPNÉ LITERATURY NA ŠKOLE

Autor	Název knihy
Jiří Presl	Drogová závislost
Alojz Janík	Drogy a společnost
Karel Dušek	
Václav Šedivý	Lidé,alkohol,drogy
Helena Válková	
Pavel Valíček	Rostlinné omamné drogy
Karel Nešpor	Tajná zpráva z planety X(Alkohol,drogy,hry a jóga)
Jan Mečíř	Zneužívání alkoholu a nealkoholových drog u mládeže
Karel Nešpor	Jak přestat brát (drogy)
Marie Mulerová	
Karel Nešpor	Jak předcházet problémům s návykovými látkami
Ladislav Csémy	
Hana Pernicová	
Karel Nešpor	Alkohol,drogy a vaše děti
Ladislav Csémy	
Karel Nešpor	Zásady efektivní primární prevence
Ladislav Csémy	
Hana Pernicová	
Karel Nešpor	Slovník prevence problémů působených návykovými látkami
Hana Provazníková	
MŠMT	Program preventivních aktivit uplatňovaných ve školách a školských zařízeních
IOM(mezinárodní organizace pro migraci)	Prevence obchodu se ženami
Metodický pokyn k prevenci sociálně patologických jevů u dětí,žáků a studentů ve školách a školských zařízeních Č.j.:20 006/2007-51	
Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení Č.j.:28 275/2000-22	
Zákon o podpoře sportu	
Národní program rozvoje sportu pro všechny	